

VOORSTELLEN EILANDENOVERLEG VOOR GEBIEDSCYCLUS 2021 CENTRUM-OOST 11 mei 2020

Inleiding

Het Eilandenoverleg doet in dit document voorstellen om een aantal uiteenlopende wensen op diverse thema's te realiseren. Deze voorstellen zijn echter niet zonder samenhang. Ze zijn te herleiden tot een aantal gemeenschappelijke uitgangspunten:

- 1) Het Eilandenoverleg doet er alles aan om de sociale cohesie op de Oostelijke Eilanden te behouden en te verbeteren.
Het woningtoewijzingsbeleid moet in plaats van op tijdelijke huisvesting van een vlottende bevolking gericht worden op herhuisvestingsmogelijkheden voor gezinnen, ouderen en starters met een huurcontract voor onbepaalde tijd.
Bij sociale cohesie denken wij niet in de eerste plaats aan gelegenheden voor alcoholgebruik en drugs. Die moeten in aantal beperkt blijven en de regelgeving moet gericht zijn op voorkomen van overlast. Wij denken vooral aan voor lage inkomens toegankelijke ontmoetingsplekken waar diversiteit en veiligheid en gezondheid voorop staan.
De Oosterkerk moet als verbindend cultureel middelpunt voor de buurt behouden blijven. Met verkoop aan Stadsherstel gaan de toegangsprijzen omhoog en is de beschikbaarheid onvoldoende gegarandeerd.
Door goede voorzieningen, huisvesting en meer werkgelegenheid voor jongeren zal ook de veiligheid op de Eilanden kunnen verbeteren.
- 2) Het Eilandenoverleg wil dat de nieuw te ontwikkelen gebieden zoals Oostenburg-Noord en het Marineterrein ook winst opleveren voor de bestaande buurt, door betaalbare huisvesting te bieden, door ruimte te bieden aan voorzieningen en werkgelegenheid voor de hele wijk en door groenvoorzieningen die bijdragen aan de biodiversiteit en de sport- en recreatiemogelijkheden.
- 3) Het Eilandenoverleg streeft naar een verkeersinfrastructuur die verbindt en niet scheidt. Overlast van autoverkeer op de Kattenburgerstraat, de Eilandenboulevard en de Hoogte Kadijk moet worden teruggedrongen. Tegelijkertijd wil het Eilandenoverleg verbetering van de loop- en fietsverbindingen. Met name in de Czaar Peterstraat zijn de stoepen nu te smal voor de anderhalve metersamenleving.
- 4) Er is blijvende aandacht nodig voor behoud en uitbreiding van groen op de Oostelijke Eilanden. Bij aanleg en herinrichting moet aandacht voor biodiversiteit voorop staan.

Wonen

- 1) Behoud sociale huurwoningen op de Oostelijke Eilanden en de Kadijken en meer sociale woningbouw in de nieuwbouw, bijvoorbeeld op het Marineterrein. Er worden nu uitsluitend zeer kleine sociale huurwoningen gebouwd op de Eilanden voor jongeren met vijfjaarscontracten.
- 2) Maak prestatieafspraken met De Key om de toewijzing van vrijkomende woningen aan starters met vijfjaarscontracten te stoppen en sociale huurwoningen beschikbaar te houden voor gezinnen met kinderen en ouderen.
Stop de verhuur van voormalige sociale gezinswoningen via zogenaamde 'Friends'-contracten.
Toelichting: Het woningtoewijzingsbeleid van De Key heeft een negatieve invloed op

de leefbaarheid en sociale cohesie in woonbuurten. De sociale cohesie wordt bedreigd omdat er geen woonruimte wordt geboden aan gezinnen met kinderen en aan ouderen die een beter aangepaste woning in eigen buurt zoeken. In de nieuwbouw op Oostenburg worden vrijwel uitsluitend woningen gebouwd die te klein en te duur zijn voor gezinnen. Op de Kadijken dreigt hetzelfde te gebeuren. De grote woningen in de bestaande woningvoorraad zijn voor het grootste deel eigendom van De Key. Deze corporatie wil alle leegkomende woningen – ook grote woningen en woningen geschikt voor ouderen – alleen nog toewijzen aan jongeren t/m 27 jaar met een vijfjaarscontract

- 3) Stimuleer ruil van complexen op de Oostelijke Eilanden met grote woningen van De Key met complexen van kleine woningen van andere corporaties elders in Amsterdam.
- 4) Schrap of beperk het quotum voor verkamering op de Oostelijke Eilanden en Kadijken. Verkamering verdringt de huisvestingsmogelijkheden voor gezinnen en leidt tot een vlottende bevolking, met meer kans op overlast en minder sociale cohesie.
- 5) Vergroten woningaanbod voor ouderen. Het aantal ouderen 70 + in Centrum groeit volgens de gemeentelijke prognose met 61 % tussen 2016 en 2025, dus dat is hard nodig. Maar zorg dat bij nieuwbouw de woningen voldoende groot zijn. Stadgenoot bouwt op Oostenburg alleen ouderenwoningen van maximaal 50 m2. Zo'n woning is niet geschikt voor een tweepersoonshuishouden.
- 6) De jarenzeventigflats op Kattenburg schieten qua duurzaamheid ernstig tekort. De Key wil onvoldoende geld steken in verbetering en geluids- en warmteisolatie . Er is meer druk vanuit de gemeente nodig.

Sociaal

- 7) Zorg dat de Oosterkerk behouden blijft als cultureel middelpunt van de buurt. Vorig jaar heeft het stadsdeel toegezegd behoud van de buurtfunctie in de Oosterkerk te steunen. Inmiddels is duidelijk geworden dat het plan van Stadsherstel te weinig ruimte laat voor buurtgebruik en een aantasting oplevert van het monumentale interieur. Wij vragen het stadsdeel om bij de centrale stad ons pleidooi voor twee mogelijke alternatieven te steunen: voortzetting van het beheer door de Stichting Oosterkerk waarbij de gemeente eigenaar blijft of verkoop aan de PKA, Protestantse Kerk Amsterdam, die aan de buurt heeft toegezegd dat het huidige gebruik gecontinueerd kan worden.
- 8) Actieve medewerking van het stadsdeel aan het bewonersinitiatief voor een buurtontmoetingscentrum, bij voorkeur in de Van Gendthallen. Het stadsdeel vindt het een fantastisch initiatief en steunt het ook, maar niet financieel.
- 9) De eigenaar van de Van Gendthallen staat open voor het realiseren van maatschappelijke functies in de hallen. De gemeente zou hierover het gesprek moeten aangaan. Opties zijn een middelbare school (Cartesius 2?), ateliers of sportvoorzieningen, bijvoorbeeld een zwembad.
- 10) Onderzoek de mogelijkheid van een kiosk in de Kattenburgerkruisstraat in het kader van de community-activiteiten die bewoners in deze straat opzetten.

- 11) Het stadsdeel heeft toegezegd dat het Eilandenoverleg betrokken wordt bij het beleidsplan van Dock voor de Oostelijke Eilanden. Het Eilandenoverleg heeft nu wel het WijkUitwerkingsPlan (WUP) toegezonden gekregen, maar dit is niet specifiek gericht op de Oostelijke Eilanden, maar het veel grotere gebied Centrum-Oost. Het zou voor elke buurt kunnen gelden en biedt te weinig inzicht in verbeteringen in de aanpak van de Oostelijke Eilanden.
- 12) De economische en sociaalculturele positie van jongeren moet worden versterkt. Het initiatief 'BOB HELPT!' van de Stichting 'Kom over de Brug' verdient daarom maximale steun van het stadsdeel.
- 13) Zorg voor tijdelijke voorzieningen voor sport op het Marineterrein, gericht op jongeren uit de buurt. Het bestaande sportveld is daarvoor zeer geschikt..

Openbare ruimte, verkeer en overlast

- 14) Bewaken dat het Marineterrein een groenfunctie krijgt/behoudt en dat conform uitspraak Bestuurscommissie minimaal 50 % onverhard blijft, met mogelijkheden voor sport en speel voor de hele Oostelijke Eilanden. Na de nieuwste afspraken met Defensie staat de hoeveelheid groen onder druk, schrijft wethouder Everhardt op 17 maart 2020 aan de gemeenteraad. Het Eilandenoverleg vindt dat dit geen reden mag zijn voor minder groen.
- 15) Omwonenden van het Marineterrein (Kattenburg en Dijkgracht) worden nog steeds onvoldoende betrokken bij de planvoorbereiding. Er zijn onvoldoende afspraken over te volgen procedures, terwijl de planvorming nu weer op gang komt.
- 16) Dijkgracht-oost: geen nachtstalling voor rondvaartboten aan de Dijkgracht-Oost. Er zijn daar geen parkeermogelijkheden of mogelijkheden om er met auto's te komen. Ook de geluidsoverlast van de vroege ochtend tot de late avond is in een woonbuurt ongewenst. Er moet een openbaar onderzoek komen naar andere locaties, bijvoorbeeld bij het Marineterrein, het Oosterdok of de Zouthaven (dat is overdag transitpunt naar rondvaartboten, 's nachts kan het nachtligplaats zijn).
- 17) Dijkgracht Oost: Er komt in 2025 een stuk grond vrij van 300 x 60 meter als gevolg vanerschikking sporen door ProRail. Laat de gemeente nu afspraken maken met ProRail om dit stuk grond in beheer te nemen en onderzoek de mogelijkheid om hier sportvoorzieningen of andere (ongebouwde) buurtvoorzieningen te maken. Het stadsdeel steunt beheer door de gemeente. Er is echter na een jaar nog steeds geen helder besluit over genomen.
- 18) De Kattenburgerstraat moet veiliger, schoner, groener en stiller worden Maak een verkeerscirculatieplan gericht op minder autoverkeer in de Kattenburgerstraat. Laat de snorscooters op de rijbaan rijden en niet op het fietspad. Leg rijbaan en fietspad verder van de huizen af en neem snelheidsremmende maatregelen. Behoud de bestaande bomenrijen met volgroeide platanen. Zorg voor meer groen. Neem effectieve maatregelen tegen het ongewenst parkeren en halteren van touringcars. Maak van de Kattenburgerstraat geen touringcarroute.
- 19) De oversteek voor fietsers bij de Oosterkerk wordt als onveilig ervaren. De grote reclame in het bushokje neemt het uitzicht weg voor de overstekende fietser. Verplaats het bushokje naar achteren of verwijder de reclame.

- 20) Maak de Zebrabrug van Wittenburg naar Kattenburg in het verlengde van de Derde Wittenburgerdwarsstraat beter begaanbaar voor fietsers door aan de Kattenburgzijde een betere hellingbaan zonder knik te maken. Dit is voor bewoners aan het eind van Wittenburg de kortste weg naar het Centraal Station, OBA en de ponten.
- 21) Vorig jaar is gezegd dat de gemeente werkt aan herinrichting van het Marie Altelaarplein en in het Petersburgjournaal is bekend gemaakt dat de gemeente een ruimtelijke analyse heeft gemaakt, maar die is nog niet vrijgegeven. De bewoners en het Eilandenoverleg willen voordat een begin gemaakt wordt met de planvorming een gesprek over het waarom van deze herinrichting. Inmiddels heeft de gemeente een buurtbijeenkomst in het vooruitzicht gesteld na de zomer van 2020. De buurt wil geen nieuwe gebouwen op het plein. Wel steunt de buurt het plan voor een koffiekiosk dat ingediend is bij Centrum Begroot. Ook wil de buurt graag voortborduren op het idee van een kleine markt, op te zetten als evenement.
- 22) Stimuleer initiatieven voor de ontwikkeling van de Kop Kadijken (Texaco-terrein en NUON-gebouwen) in overleg met de buurt. Het stadsdeel zegt afhankelijk te zijn van de eigenaren. Dat neemt niet weg dat het stadsdeel kan proberen initiatieven op gang te brengen.
- 23) Oostenburg-Noord: Voorkom een horecaconcentratiegebied aan de VOC-kade. Beperk het aantal zaken tot drie. Voer het Jordaanregime in voor de openingstijden van terrassen, met name aan de VOC-kade, met sluiting om 23:00 uur. Regel dit niet per afzonderlijke vergunning, maar beleidsmatig. Het gebied wordt net zo dicht bebouwd als de Jordaan. Zelfs aan de overkant van het brede water, op Wittenburg, is er veel geluidsoverlast.
- 24) Zeeburgerpad: de bewoners van de woonschepen en woningen aan het Zeeburgerpad Centrum dringen in verband met de transformatieplannen naar wonen en werken aan op:
- niet hoger bouwen dan 12 meter bij de transformatie,
  - geen verdere uitbreiding van horeca op het Zeeburgerpad,
  - de mogelijkheid bieden om woonschepen voor een derde op te bouwen tot 5 meter hoogte, net als bij het Zeeburgerpad-Oost is toegestaan,
  - toepassing van de 40-40-20 regel bij de woningbouw
  - maatregelen tegen de geluidsoverlast van de spoorbruggen.
- 25) Vervang de fietsonvriendelijke drempels op het Zeeburgerpad door sinusvormige drempels in asfalt zoals verderop op het Zeeburgerpad in stadsdeel Oost. De gebiedsmakelaar heet laten weten dat dit in 2021 gaat gebeuren, tegelijk met de herinrichting van de kruising met de Zeeburgerstraat en de invoering van 30 km/u. Graag zien wij dit formeel vastgelegd.
- 26) Het is gevaarlijk fietsen op de Hoogte Kadijk omdat de weg te smal is, het autoverkeer toeneemt en de auto's steeds breder worden. Fietsers komen in de knel. Beperk het autoverkeer en maak de rijbaan breder. Verbieden van parkeren aan de noordzijde of beperken tot kleiner stukken zou al veel prettiger zijn. Dit is gedeeltelijk al gebeurd, maar op die verbrede stoep hebben de bewoners plantenbakken geplaatst, waardoor de loopruimte niet is toegenomen voor bijvoorbeeld mensen met een rollator.
- 27) Maak meer fietsparkeergelegenheid op de Hoogte Kadijk, ten koste van autoparkeerplaatsen. Bij Energetica is dat al gebeurd. Dat is mooi. Een groot knelpunt is de hoek bij Hoogte Kadijk 71. Daar staan de fietsenrekken te dicht bij de pilaar met de Valk en te

dicht op de parkeermeter. Omdat daar vaak grof vuil gestort wordt, is die hoek onbegaanbaar voor mensen met kinderwagen of rollator. Nu is gepland dat daar nog meer afvalcontainers komen. Probleem is ook dat de fietsenrekken geen ruimte bieden aan fietsen met een krat voorop. Oplossing: deel van de autoparkeerplaatsen op de Buitenkadijken weghalen en daar fietsnietjes zetten en stuk van rekken bij pilaar weghalen.

Ook bij de hoek Tussenkadijken – Hoogte Kadijk zouden een paar autoparkeerplaatsen weg moeten omdat ook daar nietjes worden geplaatst.

- 28) In de Czaar Peterstraat en een deel van de Conradstraat zijn de stoepen zo smal, dat voetgangers moeten uitwijken naar het fietspad, dat eigenlijk ook al te smal is. In de anderhalvemetersamenleving is de urgentie toegenomen om de parkeerplaatsen op de stoepen versneld op te heffen.

Biodiversiteit en groen

- 29) Bij aanplant van nieuwe planten, struiken en bomen: alleen inheemse soorten aanplanten.
- 30) Afvoer van overtollig hemelwater van daken van woningen en andere gebouwen moet rechtstreeks geloosd worden in de grachten. Dit voorkomt wateroverlast.
- 31) Voor de Nieuwe Hoofdhof, de tuinen op de parkeergarage van Kattenburg, het Plukbos e.a. moet een infrastructuur voor de watervoorziening (tappunten) komen.
- 32) Op de Nieuwe Hoofdhof zijn enkele nestkasten voor de gierzwaluw geïnstalleerd. Resilio – die de blauw-groene daken van de studentenflats op Kattenburg gaat verzorgen, is gevraagd om extra nestkasten. Het aantal kan uitgebreid worden over het hele gebied.
- 33) De dwergvleermuis volgt groenstructuren en waterelementen als vliegroute en om te kunnen foerageren. Op de Nieuwe Vaart is een zomerverblijf en een paarverblijfplaats gesignaleerd (2018). Lijnvormige landschapselementen zijn ideaal. De bomen en het struweel zorgen voor luwte en aanwas van insecten, geschikt dus om te foerageren. De Eilandenboulevard kan voor de dwergvleermuis sterk verbeterd worden door de straatverlichting te dimmen (in de actieve periode van maart t/m november) zodat er minder strooilicht op het water komt.
- 34) Het lijkt een onmogelijke opgave de Eilanden en de Kadijken te verbinden met Natura 2000. Die ligt op 3 km afstand (Markermeer en IJmeer). Wel is het mogelijk een verbinding te maken met het NatuurNetwerk Nederland (NNN). Het ruimtelijk gebied voor de NNN is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied. De Eilanden en de Kadijken liggen bijna 2 km van NNN (Flevopark, 't IJ en Vliegenbos). Er moet onderzocht worden of we via het Zeeburgerpad en aanpalend water een verbinding kunnen realiseren.
- 35) Uit het Bomenonderzoek in de Czaar Peterstraat is gebleken dat aan het begin van de Czaar Peterstraat de bomen ernstig te lijden hebben van de te hoog geworden grondwaterstand. Waternet verwijst daarvoor naar de gemeente. En de gemeente zegt niet te weten wie bij hen daarover gaat.
- 36) Plaats bordjes in zelfbeheergroen om te voorkomen dat gemeentelijke groenwerkers dat groen verwijderen.

- 37) Het gemeentelijk groenbeleid moet in het openbare groen meer respect tonen voor het bodemleven en de insecten. Dus niet alles wegmaaïen.
- 38) Faciliteer de aanleg en het beheer van tuintjes rond de vuilcontainers.
- 39) Stimuleer bij woningcorporaties de aanleg van groen op platte daken als warmte-isolatie. Steeds meer ouderen krijgen moeite met de toenemende hitte in de stad.